

فریب بزرگ

علم اقتصاد یا اقتصادِ علم‌نما

(به همراه متن انگلیسی)

دکتر مسعود درخشان

استاد اقتصاد و چهره ماندگار دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

ترجمه و تعلیقات:

دکتر عاطفه تکلیف

دانشیار دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

فهرست اجمالی

سخن ناشر	۱۵
پیشگفتار مترجم	۱۷
پیشگفتار	۲۱
فصل اول: مفاهیم پایه و موضوعات اصلی	۲۵
فصل دوم: واکنش اقتصاددانان کلاسیک به رویکرد ریاضی اولیه: نقدی بر دیدگاه‌های مطرح شده	۴۹
فصل سوم: رویکرد ریاضی و ال‌راسی به اقتصاد: روش انتزاع نادرست و عکس‌العملی به اقتصاد مارکسیستی	۷۵
فصل چهارم: رویکرد ریاضی یکپارچه به اقتصاد: منشأ علم اقتصاد جدید یا اقتصاد علم‌نما..	۱۰۷
فصل پنجم: مطالعه موردی در اقتصاد علم‌نما: کوشش‌های بی‌حاصل برای کنترل بهینه مدل‌های کلان‌سنجی	۱۴۵
پیوست الف: ابعاد ویژه‌ای از زندگانی صاحب‌نظران تأثیرگذار و شرح مختصری از برخی سازمان‌های مندرج در کتاب	۱۹۱
پیوست ب: چهار پرسش مترجم از استاد مسعود درخشان و پاسخ‌های ایشان	۳۹۵
منابع مندرج در بخش فارسی	۴۴۷
نمایه اشخاص	۴۶۷
نمایه موضوعی	۴۷۵

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
(قرآن کریم. سوره مبارکه النمل / آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

رسالت و مأموریت دانشگاه امام صادق (علیه السلام) «تولید علوم انسانی اسلامی» و «تربیت نیروی درجه یک برای نظام» (که در راهبردهای ابلاغی مقام معظم رهبری مدظله تعیین شده) است. اثرپذیری علوم انسانی از مبانی معرفتی و نقش معارف اسلامی در تحول علوم انسانی، دانشگاه را بر آن داشت که به طراحی نو و بازمهندسی نظام آموزشی و پژوهشی جهت پاسخ گویی به نیازهای نوظهور انقلاب، نظام اسلامی و تربیت اسلامی به عنوان یک اصل محوری برای تحقق مأموریت خویش پردازد و بر این باور است که علم توأم با تزکیه نفس می تواند هویت جامعه را متأثر در مسیر تعالی و رشد قرار دهد.

از این حیث «تربیت» را می توان مقوله ای محوری یاد نمود که وظایف و کارویژه های دانشگاه، در چهارچوب آن معنا می یابد؛ زیرا که «علم» بدون «تزکیه» بیش از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عاملی مشکل ساز خواهد بود که سازمان و هویت جامعه را متأثر و دگرگون می سازد.

از سوی دیگر «سیاست ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند و نمی توان منکر این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست ها در گرو انجام پژوهش های علمی و بهره مندی از نتایج آنهاست. از این منظر پیشگامان عرصه علم و پژوهش، راهبران اصلی جریان های فکری و اجرایی به حساب می آیند و نمی توان آینده درخشانی را بدون توانایی های علمی — پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع پاسخ گویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق (علیه السلام) در واقع یک الگوی عملی برای تحقق ایده دانشگاه اسلامی

در شرایط جهان معاصر است. الگویی که هم‌اکنون ثمرات نیکوی آن در فضای ملی و بین‌المللی قابل مشاهده است. طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیان‌گذاران و دانش‌آموختگان این نهاد است که امید می‌رود با اتکاء به تأییدات الهی و تلاش همه‌جانبه اساتید، دانشجویان و مدیران دانشگاه، بتواند به مرجعی تمام عیار در گستره جهانی تبدیل گردد.

معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارکردی آنها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام نموده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدردانی از تلاش خالصانه تمام کسانی که با آرمان و اندیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این راه گام نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آنها است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق نیز فراهم گردد؛ هدفی بزرگ که در نهایت مرجعیت **مکتب علمی امام صادق (علیه‌السلام)** را در گستره بین‌المللی به همراه خواهد داشت. (ان‌شاء‌الله)

ولله‌الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه